

Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı ve Kur Riski

KPMG Türkiye

[kpmg.com.tr](https://www.kpmg.com.tr)

BDDK'nın 17 Nisan 2025 tarihli "Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riski (BHFOR)" Rehberi ile birlikte, "Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Kur Riski (BHKFFR)" Rehberi de aynı dönemde yayımlanmıştır.

Her iki rehber, bankaların faiz ve döviz kurlarındaki oynaklıklara karşı ekonomik değer (EVE) ve gelir duyarlılığı (NII) temelli ölçüm sistemlerini güçlendirmelerini, entegre risk yönetimi perspektifiyle değerlendirmelerini öngörür.

Rehber, 1 Ekim 2025 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, 1 Nisan 2026 itibarıyla konsolide bazda uygulanacaktır.

01. Rehberin Temel Beklentileri ve Düzenleyici Çerçeve

BDDK'nın 2025 tarihli Rehberi, bankalardan faiz oranı riskini uçtan uca yönetebilecek olgunlukta bir sistem kurmalarını beklemektedir.

Kapsamlı Risk Yönetimi

BHFOR'un tüm boyutlarıyla tanımlanması, ölçülmesi, izlenmesi ve kontrol edilmelidir.

Kurumsal Yönetişim

Yönetim kurulu, BHFOR çerçevesi ve risk iştahının belirlenmesinden doğrudan sorumludur.

Risk İştahı ve Limitler

Hem **EVE (Ekonomik Değer Etkisi)** hem **NII (Net Faiz Geliri)** perspektifinden risk iştahı tanımlanmalı; limitler, bankanın büyüklüğü ve karmaşıklığıyla orantılı biçimde kalibre edilmelidir.

Ölçüm ve Stres Testleri

İçsel ölçüm sistemleri, faiz oranı şoklarının hem gelir hem sermaye üzerindeki etkilerini bütüncül biçimde değerlendirmelidir.

Davranışsal Modeller

Müşteri davranışları, erken ödeme, erken kapanma ve çekirdek mevduat eğilimleri, yazılı varsayımlarla desteklenmeli, düzenli duyarlılık analizleriyle test edilmelidir.

Veri ve Model Yönetiřimi

Tüm ölçümlerin sağlam veri temeli üzerinde yönetilmesi; model geliştirme, validasyon ve sürüm yönetimi güvence altına alınmalıdır.

Raporlama ve Şeffaflık

Yönetim kuruluna düzenli raporlama, limit takibi ve model varsayımlarıyla desteklenen bütüncül görünürlük sağlanmalıdır.

İSEDES Entegrasyonu

BHFOR, bankanın sermaye planlama döngüsünün ayrılmaz bir parçası haline getirilmeli; risk iştahı, baz riski ve varsayım duyarlılıkları İSEDES kapsamında değerlendirilmektedir.

02. Rehberin Stratejik Önemi

Faiz oranı riskinin etkin yönetimi, yalnızca bir uyum gerekliliği değil, bankaların **sermaye dayanıklılığı, kârlılık sürdürülebilirliği ve piyasa güvenilirliği** açısından stratejik bir zorunluluktur. Yeni Rehber, bankaların faiz oranı hareketlerine karşı daha dirençli, şeffaf ve bütünleşik bir risk yönetim yapısı kurmasını hedeflemektedir.

Entegre Risk Perspektifi

Yeni dönem, bankaların varlık-yükümlülük yönetimini (ALM) sadece faiz duyarlılığı üzerinden değil, entegre kur ve faiz duyarlılığı perspektifinden ele almasını gerektirir. Faiz oranı ve döviz kurlarındaki oynaklık, hem gelir tablosunu hem bilanço yapısını birlikte etkileyen çift yönlü bir risk boyutudur.

Sermaye ve Kârlılık Koruması

Faiz değişimleri hem ekonomik değer (EVE) hem de net faiz gelirini (NII) etkileyerek sermaye yapısını doğrudan şekillendirir.

Stratejik Entegrasyon

Faiz oranı riski, yönetim kurulu düzeyinde stratejik karar süreçlerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Denetim ve Düzenleyici Güven

Rehber, “iyi uygulama standardı” ile yönetim, ölçüm ve stres testlerinde yeni bir kalite eşiği belirlemektedir.

Şeffaflık ve Piyasa İtibarı

Güçlü BHFOR raporlaması, yatırımcı güvenini artırmakta ve fonlama maliyetlerini olumlu etkilemektedir.

03. Faiz Oranı Riski Yönetiminde Sıkça Gözlenen Uyum ve Uygulama Güçlükleri

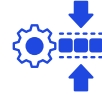
Risk İştahı ve Limitler

EVE ve NII için uygun metriklerin seçimi ve limit seviyelerinin doğru kalibrasyonu.

Kur Riski Ölçüm Metodolojisi

Döviz pozisyonlarının yeniden değerlendirme etkileri ve bilanço dışı kalemlerin dahil edilmesinde model uyumsuzlukları.

Veri Dengelemesi

Yerel ve yabancı para bazlı nakit akışlarının aynı zaman yapısına dönüştürülmesinde tutarlılık sorunları.

Veri Tutarlılığı ve Otomasyon

ALM verilerinin konsolidasyonu ve nakit akışlarının doğru vade yapısına yerleştirilmesi.

Davranışsal Varsayımlar

Çekirdek mevduat, erken ödeme ve opsiyon etkilerinin modellenmesinde belirsizlikler.

Senaryo Yönetimi

Döviz volatilitesi, faiz marjı ve ülke riski etkileşimlerinin stres testlerinde eksik yansıtılması.

Stres Testi Yaklaşımı

Faiz şokları, negatif faiz ve çapraz risk etkileşimlerinin senaryolara tam yansıtılamaması.

Model Risk Yönetimi

Modellerin kavramsal tutarlılığı, validasyon süreçleri ve üçüncü taraf uyum riskleri.

Raporlama ve Yönetişim

Yönetim kurulu ve APKO paketlerinin standardizasyonunda eksiklikler.

İSEDES Entegrasyonu

Sermaye tahsisi metodolojisinin faiz oranı riskiyle tam entegre edilememesi.

04. KPMG'nin Faiz Oranı Riski Yönetiminde Stratejik Yaklaşımı

Bankaların risk yönetim kapasitesini güçlendirerek, faiz oranı riskini stratejik karar alma kültürüne entegre ederek denetime hazır, ileri seviye bir risk yönetimi vizyonuna dönüştürüyoruz.

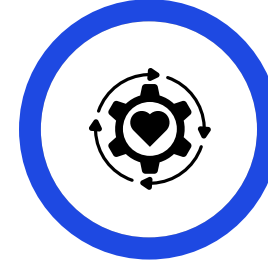
Fark Analizi

Mevcut yapıyı rehber kriterleriyle karşılaştırıyor, bankayı regülasyon uyumunun ötesine taşıyacak dönüşüm yol haritasını tasarlıyoruz.

Risk İştahı ve Limit Çerçevesi

EVE ve NII perspektifinden riskin ölçülebilir sınırlarını tanımlıyor, karar alma süreçlerine netlik kazandırıyoruz.

Davranışsal Modelleme

Müşteri davranışlarını analitik güce dönüştürerek, faiz duyarlılığını tahmin edilebilir hale getiriyoruz.

Stres Testi ve Senaryo Yönetimi

Gerçek piyasa şoklarını simüle ediyor, bankaların direnç seviyesini stratejik içgörüyüye dönüştürüyoruz.

Veri ve Ölçüm Mimarisi

Faiz oranı riski hesaplamalarının temelini oluşturan veriyi kurumsal doğruluk ve izlenebilirlik standardına yükseltiyor, kurumun yapısına özgü veri modelini geliştiriyoruz.

Raporlama ve Yönetim Görünürlüğü

Üst yönetime tek bakışta içgörü sunan, aksiyon odaklı raporlama altyapıları oluşturuyoruz.

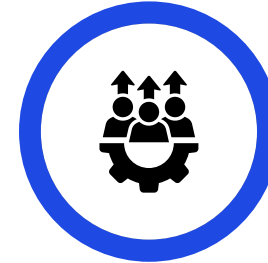
İSEDES Entegrasyonu

Faiz oranı riskini sermaye planlamasının merkezine entegre ederek sürdürülebilir denge sağlıyoruz.

Model Validasyonu

Her modelin regülasyonla, metodolojiyle ve bankanın risk profiliyle tam uyum içinde çalışmasını sağlıyoruz.

Eğitim ve Dönüşüm

Yönetim kurulu ve risk ekiplerine bilgi, vizyon ve uygulama gücü kazandırarak kalıcı bir dönüşüm inşa ediyoruz.

Neden KPMG?

BDDK'nın BHFOR ve BHKFFR rehberleriyle tam uyumlu, uçtan uca çözüm yaklaşımını entegre ederek regülasyonun karmaşıklığını sadeleştiriyor, stratejik avantaja dönüştürüyoruz.

Entegre faiz ve kur riski simülasyon altyapısını (EVE/NII) oluşturarak faiz oranı riskini ölçülebilir, yönetilebilir ve denetime hazır hale getiriyoruz.

Sermaye planlaması, İSEDES ve ALM raporlaması arasında veri bütünlüğünü sağlayarak Bankaların stratejik karar süreçlerine güvenilir veri ve analiz temeli kazandırıyoruz.

Odak Alanları

EVE | NII | Stres Testi | Çekirdek Mevduat | Erken Ödeme | Model Validasyonu | İSEDES

İletişim:

Kerem Vardar
Finansal Hizmetler
Danışmanlığı
Sektör Lideri,
Şirket Ortağı
kvardar@kpmg.com

Tunç Oygur
Finansal Hizmetler
Danışmanlığı
Yardımcı Ortak
toygur@kpmg.com

Gizem Genç
Finansal Hizmetler
Danışmanlığı
Kıdemli Müdür
ggenc@kpmg.com

Detaylı bilgi için:
KPMG Türkiye
Clients ve Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul
İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara
The Paragon İş Merkezi
Kızılırmak Mah. Ufuk
Üniversitesi Cad. 1445 Sok.
No:2 Kat:13 Çukurambar 06550
Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir
Folkart Towers Adalet Mah.
Manas Bulvarı No:39 B Kule
Kat: 35 Bayraklı 35530 İzmir
T : +90 232 464 2045

Bursa
Odunluk Mahallesi, Liman
Caddesi,
Efe Towers, No:11/B, 9-10
Nilüfer / Bursa
T : +90 224 503 80 00

Adana
Çınarlı Mahallesi 61027 Sok
Sunar Nuri Çomu İş Merkezi
Sitesi A Blok
No: 18 İç Kapı No: 13
Seyhan / Adana
T: +90 322 450 21 20

kpmg.com.tr
kpmgvergi.com

© 2025 KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş., şirket üyelerinin sorumluluğu sundukları garantiyle sınırlı özel bir İngiliz şirketi olan KPMG International Limited ile ilişkili bağımsız şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonuna üye bir Türk şirkettir. Tüm hakları saklıdır.

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almazsınız, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG adı ve KPMG logosu, bağımsız üye şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonun lisansı altında tescilli ticari markalardır. KPMG International Limited ve ilişkili kuruluşları müşterilere herhangi bir hizmet sunmamaktadır. © 2024 KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., şirket üyelerinin sorumluluğu sundukları garantiyle sınırlı özel bir İngiliz şirketi olan KPMG International Limited ile ilişkili bağımsız şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonuna üye bir Türk şirkettir. Tüm hakları saklıdır.